

PRAWO ADMINISTRACYJNE

Prawo oświatowe – wybrane zagadnienia

ZAGADNIENIA EGZAMINACYJNE

ZAGADNIENIA EGZAMINACYJNE, OMAWIANE W TRAKCIE ZAJĘĆ:

- 145.** Wychowanie przedszkolne, obowiązek szkolny i obowiązek nauki (zakres podmiotowy i przedmiotowy; stosunki administracyjne; formy działania administracji).
- 146.** Stypendium szkolne a zasiłek szkolny.

AKTY PRAWNE

PODSTAWOWE AKTY PRAWNE:

ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

SYSTEM OŚWIATY

SYSTEM OŚWIATY, zgodnie z art. 2 p.o., tworzą:

- ❑ **przedszkola** - w tym przedszkola specjalne, przedszkola integracyjne, przedszkola z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi i inne formy wychowania przedszkolnego
- ❑ **szkoły podstawowe** - w tym szkoły podstawowe specjalne, szkoły podstawowe integracyjne, szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi, integracyjnymi, specjalnymi, przysposabiającymi do pracy, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, szkoły podstawowe sportowe i mistrzostwa sportowego
- ❑ **szkoły ponadpodstawowe** - szkoły ponadpodstawowe specjalne, szkoły ponadpodstawowe integracyjne, szkoły ponadpodstawowe dwujęzyczne, szkoły ponadpodstawowe z oddziałami integracyjnymi, specjalnymi, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, szkoły ponadpodstawowe sportowe i mistrzostwa sportowego, szkoły ponadpodstawowe rolnicze, leśne, morskie, żeglugi śródlądowej oraz rybołówstwa

SYSTEM OŚWIATY

SYSTEM OŚWIATY, zgodnie z art. 2 p.o., tworzą:

- ❑ **szkoły artystyczne**
- ❑ **placówki oświatowo-wychowawcze** – w tym **szkolne schroniska młodzieżowe**, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego
- ❑ **placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego**, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych
- ❑ **placówki artystyczne i ogniska artystyczne** umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych

SYSTEM OŚWIATY

SYSTEM OŚWIATY, zgodnie z art. 2 p.o., tworzą:

- ❑ **poradnie psychologiczno-pedagogiczne** - w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu
- ❑ **młodzieżowe ośrodki wychowawcze**
- ❑ **młodzieżowe ośrodki socjoterapii**
- ❑ **specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze**
- ❑ **specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania**
- ❑ **ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze**

SYSTEM OŚWIATY

SYSTEM OŚWIATY, zgodnie z art. 2 p.o., tworzą:

- ❑ placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania
- ❑ placówki doskonalenia nauczycieli
- ❑ biblioteki pedagogiczne
- ❑ kolegia pracowników służb społecznych

System oświaty wspierają organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania. System oświaty mogą wspierać także jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostki innych właściwych służb – w działaniach służących podnoszeniu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

SZKOŁY

SZKOŁY PUBLICZNE

SZKOŁY NIEPUBLICZNE

SZKOŁY ZAKŁADANE I PROWADZONE
PRZEZ JEDNOSTKĘ SAMORZĄDU
TERYTORYALNEGO

SZKOŁY ZAKŁADANE I PROWADZONE
PRZEZ ORGANY ADMINISTRACJI
RZĄDOWEJ

SZKOŁY ZAKŁADANE I PROWADZONE
PRZEZ INNE OSOBY PRAWNE

SZKOŁY ZAKŁADANE I PROWADZONE
PRZEZ OSOBY FIZYCZNE

SZKOŁY

Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać jedynie szkoły i placówki publiczne!

Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, szkół podstawowych, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, należy do **zadań własnych gmin**.

Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych, szkół ponadpodstawowych, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego, z wyjątkiem szkół o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, należy do **zadań własnych powiatu**.

SZKOŁY

Zakładanie i prowadzenie publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz publicznych szkół podstawowych specjalnych, szkół ponadpodstawowych, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym należy do **zadań samorządu województwa**. Plan sieci tych szkół i placówek określa strategia rozwoju województwa

Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić szkoły i placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, po zawarciu porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego, dla której prowadzenie danego typu szkoły lub placówki jest zadaniem własnym.

SZKOŁY

JST, będąca organem prowadzącym szkołę liczącą nie więcej niż 70 uczniów, na podstawie uchwały organu stanowiącego JST oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, może przekazać z dniem 1 września danego roku, w drodze umowy, osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, prowadzenie takiej szkoły, o ile szkoła ta nie jest jedyną szkołą danego typu prowadzoną przez tę JST.

Nie dotyczy to osoby prawnej utworzonej przez tę JST lub osoby prawnej, w której ta JST ma udziały, albo której akcje posiada.

SZKOŁY

Do organów administracji rządowej, które mogą zakładać i prowadzić szkoły, należą między innymi:

- ❑ Minister Obrony Narodowej
- ❑ minister właściwy do spraw wewnętrznych
- ❑ minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego
- ❑ minister właściwy do spraw rolnictwa
- ❑ minister właściwy do spraw środowiska
- ❑ minister właściwy do spraw gospodarki morskiej
- ❑ Minister Sprawiedliwości
- ❑ minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej
- ❑ minister właściwy do spraw rybołówstwa

SZKOŁY

OŚMIOLETNIA SZKOŁA PODSTAWOWA

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

CZTEROLETNIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

PIĘCIOLETNIE TECHNIKUM

TRZYLETNIA BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA

DWULETNIA BRANŻOWA SZKOŁA II STOPNIA

SZKOŁA POLICEALNA DLA OSÓB POSIADAJĄCYCH WYKSZTAŁCENIE ŚREDNIE LUB ŚREDNIE BRANŻOWE - O OKRESIE NAUCZANIA NIE DŁUŻSZYM NIŻ 2,5 ROKU

PRAWO DO NAUKI

Art. 70. Konstytucji RP

1. Każdy ma **prawo do nauki**. Nauka do 18 roku życia jest obowiązkowa. Sposób wykonywania obowiązku szkolnego określa ustawa.
2. Nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna. Ustawa może dopuścić świadczenie niektórych usług edukacyjnych przez publiczne szkoły wyższe za odpłatnością.
3. Rodzice mają **wolność wyboru dla swoich dzieci szkół innych niż publiczne**. Obywatele i instytucje mają prawo zakładania szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych oraz zakładów wychowawczych. Warunki zakładania i działalności szkół niepublicznych oraz udziału władz publicznych w ich finansowaniu, a także zasady nadzoru pedagogicznego nad szkołami i zakładami wychowawczymi, określa ustawa.

PRAWO DO NAUKI

Art. 70. Konstytucji RP

4. Władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do **wykształcenia**. W tym celu tworzą i wspierają **systemy indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów** i studentów. Warunki udzielania pomocy określa ustawa.
5. Zapewnia się autonomię szkół wyższych na zasadach określonych w ustawie.

OBOWIĄZKI EDUKACYJNE

OBOWIĄZKI EDUKACYJNE, uregulowane przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, obejmują:

- ❑ **OBOWIĄZKOWE PRZYGOTOWANIE PRZEDSZKOLNE**
- ❑ **OBOWIĄZEK SZKOLNY**
- ❑ **OBOWIĄZEK NAUKI**

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNE obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy **3 lata**, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy **7 lat**. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może także zostać objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku.

W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej 7 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat – w takim przypadku obowiązek szkolny jest odraczany.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego.

Dzieci w wieku 3 – 5 lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego. Dziecko uzyskuje to prawo z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 3 lata.

OBOWIĄZKOWE PRZYGOTOWANIE PRZEDSZKOLNE

Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego. Obowiązek rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy **6 lat**.

W przypadku dziecka, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, obowiązek rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym dziecko rozpocznie spełnianie obowiązku szkolnego.

OBOWIĄZKOWE PRZYGOTOWANIE PRZEDSZKOLNE

Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, są obowiązani do:

- ❑ dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego
- ❑ zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia
- ❑ informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o realizacji obowiązku poprzez uczęszczanie do przedszkola za granicą lub przy przedstawicielstwie dyplomatycznym innego państwa
- ❑ zapewnienia dziecku warunków nauki określonych w zezwoleniu - w przypadku dziecka realizującego obowiązek poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego

OBOWIĄZKOWE PRZYGOTOWANIE PRZEDSZKOLNE

Kontrolowanie spełniania obowiązku należy do zadań dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka.

Dyrektorzy publicznych i niepublicznych przedszkoli i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, oraz nauczyciele prowadzący zajęcia w publicznych i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego są obowiązani powiadomić dyrektora szkoły, w obwodzie której dziecko mieszka, o spełnianiu przez dziecko obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego oraz o zmianach w tym zakresie.

OBOWIĄZEK SZKOLNY

OBOWIĄZEK SZKOLNY spełnia się przez **uczęszczanie do szkoły podstawowej publicznej albo niepublicznej**.

Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy **7 lat**, oraz **trwa do ukończenia szkoły podstawowej**, nie dłużej jednak niż do ukończenia **18 roku życia**.

Na wniosek rodziców naukę w szkole podstawowej może także rozpocząć dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy **6 lat**.

Dziecko, które zostało wcześniej przyjęte do szkoły podstawowej, jest zwolnione z obowiązku odbycia przygotowania przedszkolnego

OBOWIĄZEK SZKOLNY

Dyrektor szkoły podstawowej przyjmuje dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy 6 lat, jeżeli dziecko:

- ❑ **korzystało z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym ma rozpocząć naukę w szkole podstawowej ALBO**
- ❑ **posiada opinię o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną założoną zgodnie z art 168 p.o. oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.**

OBOWIĄZEK SZKOLNY

ODROCZENIE ROZPOCZĘCIA SPEŁNIANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, **na wniosek rodziców**, odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego **o jeden rok szkolny**.

Wniosek należy złożyć w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, nie później niż do dnia 31 sierpnia. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego.

Dziecko, któremu odroczone rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego, kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego.

OBOWIĄZEK SZKOLNY

W przypadku **dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**, rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego może być odroczone nie dłużej niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat.

Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego

Wniosek składa się w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat i może zostać złożony ponownie w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 lat
Wniosek składa się nie później niż do dnia 31 sierpnia.

OBOWIĄZEK SZKOLNY

OBOWIĄZKI RODZICÓW

Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do:

- ☐ dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły
- ☐ zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne
- ☐ zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć
- ☐ informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o realizacji obowiązku szkolnego przez uczęszczanie do szkoły za granicą lub przy przedstawicielstwie innego państwa

Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi nauki, na żądanie wójta gminy, burmistrza lub prezydenta miasta, na terenie której dziecko mieszka, są obowiązani informować go o formie spełniania obowiązku nauki przez dziecko i zmianach w tym zakresie.

OBOWIĄZEK NAUKI

Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

Po ukończeniu szkoły podstawowej obowiązek nauki spełnia się przez:

- ☐ **uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej**
- ☐ **realizowanie, zgodnie z odrębnymi przepisami, przygotowania zawodowego u pracodawcy**

Uczeń, który ukończył szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia, może również spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie do szkoły wyższej lub na kwalifikacyjne kursy zawodowe.

REALIZACJA OBOWIĄZKÓW EDUKACYJNYCH POZA PRZEDSZKOLEM LUB SZKOŁĄ

Na wniosek rodziców, dyrektor publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej, do których dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko obowiązków edukacyjnych poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej, inną formą wychowania przedszkolnego lub poza szkołą.

Zezwolenie może być wydane przed rozpoczęciem roku szkolnego albo w trakcie roku szkolnego, jeżeli przedszkole, szkoła podstawowa lub szkoła ponadpodstawowa, do której dziecko zostało przyjęte, znajduje się na terenie województwa, w którym zamieszkuje dziecko.

REALIZACJA OBOWIĄZKÓW EDUKACYJNYCH POZA PRZEDSZKOLEM LUB SZKOŁĄ

Do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć **opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej** obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, a także **zobowiązanie rodziców do przystępowania** w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny lub obowiązek nauki **do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych**.

Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą uzyskuje roczne oceny klasyfikacyjne na podstawie rocznych egzaminów klasyfikacyjnych z zakresu części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, uzgodnionej na dany rok szkolny z dyrektorem szkoły.

REALIZACJA OBOWIĄZKÓW EDUKACYJNYCH POZA PRZEDSZKOLEM LUB SZKOŁĄ

COFNIĘCIE ZEZWOLENIA następuje:

- ❑ na wniosek rodziców
- ❑ w przypadku, gdy uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpił do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych
- ❑ w przypadku, gdy uczeń nie zdał rocznych egzaminów klasyfikacyjnych
- ❑ w razie wydania zezwolenia z naruszeniem prawa

KONTROLA REALIZACJI OBOWIĄZKÓW EDUKACYJNYCH

Dyrektorzy publicznych szkół podstawowych **kontrolują spełnianie obowiązku szkolnego przez dzieci** zamieszkałe w obwodach tych szkół, a gmina **kontroluje spełnianie obowiązku nauki** przez młodzież zamieszkałą na terenie tej gminy.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany przekazywać dyrektorom publicznych szkół podstawowych na obszarze gminy informacje o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3-18 lat.

Niespełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

FORMY POMOCY MATERIALNEJ DLA UCZNIÓW

Zagadnienia związane z pomocą materialną udzielaną uczniom regulują przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r o systemie oświaty.

Uczniowi przysługuje **prawo do pomocy materialnej** ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa lub budżecie właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

FORMY POMOCY MATERIALNEJ DLA UCZNIÓW

Pomoc materialna przysługuje:

- ❑ uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia
- ❑ wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno wychowawczych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki

Pomoc materialna ma charakter **socjalny** albo **motywacyjny**. Uczniowi może być przyznana jednocześnie pomoc materialna o charakterze socjalnym i motywacyjnym.

FORMY POMOCY MATERIALNEJ DLA UCZNIÓW

ŚWIADCZENIA O CHARAKTERZE SOCJALNYM

STYPENDIUM SZKOLNE

ZASIŁEK SZKOLNY

ŚWIADCZENIA O CHARAKTERZE MOTYWACYJNYM

STYPENDIUM ZA WYNIKI W NAUCE LUB OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE

STYPENDIUM PREZESA RADY MINISTRÓW

STYPENDIUM MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW OŚWIATY I WYCHOWANIA

STYPENDIUM MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA NARODOWEGO

STYPENDIUM SZKOLNE

STYPENDIUM SZKOLNE może otrzymać **uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie** w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje **bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo wychowawczych, alkoholizm lub narkomania** a także gdy **rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.**

STYPENDIUM SZKOLNE

Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:

- ❑ **całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą**
- ❑ **pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym - w tym w szczególności zakupu podręczników**
- ❑ **całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania - dotyczy uczniów szkół ponadpodstawowych i słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych**
- ❑ **świadczenia pieniężnego - jeżeli organ przyznający stypendium uzna, że udzielenie stypendium w innych formach nie jest możliwe, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych przyznanie stypendium w innej formie nie jest celowe**

STYPENDIUM SZKOLNE

Z ORZECZNICTWA...

Generalnie ustawa o systemie oświaty w sposób wyraźny wskazuje, że regulacje określone jako "pomoc materialna dla uczniów" ma w swej istocie za zadanie pomoc dzieciom i młodzieży, a nie rodzicom. Stąd przede wszystkim preferowane są formy pokrywania kosztów w zajęciach edukacyjnych i pomoc rzeczowa, a w ostatniej kolejności finansowa.

Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 24 października 2007 r. - IV SA/Po 177/07

STYPENDIUM SZKOLNE

Stypendium szkolne może być udzielone w jednej lub kilku formach jednocześnie.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

OBECNIE - 528 zł

Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż **80% kwoty**, o której mowa w art 6 ust 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r o świadczeniach rodzinnych i nie może przekraczać miesięcznie **200% tej kwoty**.

OBECNIE - 124 zł

STYPENDIUM SZKOLNE

Stypendium szkolne jest przyznawane **na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy** w danym roku szkolnym.

Z ORZECZNICTWA...

Już z samego brzmienia przytoczonych przepisów wynika, że ustawodawca nie przewidział obowiązku udzielania stypendium szkolnego na pełne dziesięć miesięcy. Organ udzielający stypendium może przyznać je na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym, a to oznacza, że może przyznać stypendium tylko na okres miesiąca, albo dwóch, czy trzech miesięcy, byleby nie na okres dłuższy niż 10 miesięcy.

Wyrok NSA z dnia 19 października 2016 r. – I OSK 313/16

STYPENDIUM SZKOLNE

Jeżeli forma stypendium szkolnego tego wymaga, **stypendium szkolne może być realizowane w okresach innych niż miesięczne lub jednorazowo**, z tym że wartość stypendium szkolnego w danym roku szkolnym nie może przekroczyć łącznie dwudziestokrotności wskazanej kwoty.

Stypendium szkolne nie przysługuje uczniowi, który otrzymuje inne stypendium o charakterze socjalnym ze środków publicznych, chyba że to stypendium i stypendium szkolne nie przekraczają łącznie dwudziestokrotności wskazanej kwoty.

ZASIŁEK SZKOLNY

ZASIŁEK SZKOLNY może być przyznany **uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.**

Z ORZECZNICTWA...

Wzajemna zatem relacja przepisów art. 90b ust. 2 oraz art. 90e ust. 1 i 2 u.o.s.o. prowadzi do wniosku, że podstawę przyznania uczniowi zasiłku szkolnego stanowi łączne spełnienie następujących przesłanek: wystąpienie zdarzenia o charakterze losowym, związek przyczynowy pomiędzy tym zdarzeniem a trudną sytuacją materialną, a wreszcie związek pomiędzy tą, przejściowo trudną sytuacją materialną, a niezaspokojonymi potrzebami ucznia na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w zakresie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 23 marca 2017 r. – IV SA/Wr 552/16

ZASIŁEK SZKOLNY

Z ORZECZNICTWA...

Konieczność przeprowadzenia u dziecka skarżącej kolejnego planowanego zabiegu medycznego będącego następstwem istniejącej choroby i stanowiącego w istocie część procesu leczenia nie jest zdarzeniem losowym w rozumieniu art. 90e ust. 1 u.s.o.. Pod pojęciem tym (niezdefiniowanym ustawowo) należy bowiem rozumieć niespodziewane, pojedyncze i niezależne od człowieka zdarzenie wywołane przyczynami zewnętrznymi, których nie można było przewidzieć. Istotne jest zatem przede wszystkim to, aby zdarzenie takie zostało wywołane czynnikiem niespodziewanym i nieprzewidywalnym. Planowy pobyt córki skarżącej w szpitalu w celu odbycia kolejnego zabiegu operacyjnego wykonywanego w związku z trwałą chorobą – choć niewątpliwie jest zdarzeniem niezależnym od woli tak rodzica jak i samego dziecka – nie posiada pozostałych cech, o jakich mowa wyżej. Takie zdarzenie należy natomiast ocenić jako przewidywalną konsekwencję trwającego stanu faktycznego (choroby).

Wyrok NSA z dnia 25 stycznia 2017 r. – I OSK 2235/16

ZASIŁEK SZKOLNY

O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie **nie dłuższym niż 2 miesiące od wystąpienia zdarzenia** uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

Z ORZECZNICTWA...

Termin, o którym mowa w art. 90e ust. 4 ustawy o systemie oświaty ma bowiem charakter prekluzyjny, co oznacza że po jego upływie prawo do ubiegania się o zasiłek szkolny wygasa. Z tego też powodu nieistotne są przyczyny spóźnionego zgłoszenia roszczenia. Decydujące znaczenie ma bowiem fakt uchybienia terminu.

Wyrok NSA z dnia 22 kwietnia 2008 r., I OSK 1058/07

ZASIŁEK SZKOLNY

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, **raz lub kilka razy w roku**, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć **jednorazowo** kwoty stanowiącej **pięciokrotność kwoty**, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 u.s.r.

OBECNIE - 124 zł

ZASIŁEK SZKOLNY

Z ORZECZNICTWA...

Zasiłek szkolny udzielany na podstawie art. 90e ustawy nie może być ze swej istoty zrównany z formą stałej pomocy materialnej udzielanej uczniowi, choćby znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej, ale nie pozostającej w bezpośrednim związku ze zdarzeniem losowym, które nastąpiło wcześniej niż dwa miesiące przed złożeniem wniosku o przyznanie tego rodzaju świadczenia. W konsekwencji jedno zdarzenie losowe nie może stanowić podstawy do powstania więcej niż jednorazowo prawa do zasiłku szkolnego. Właściwą formą stałej pomocy materialnej uczniowi jest stypendium szkolne.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 9 lipca 2009 r. – III SA/Kr 65/09

ŚWIADCZENIA O CHARAKTERZE SOCJALNYM

Rada gminy uchwała **REGULAMIN UDZIELANIA POMOCY MATERIALNEJ O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW ZAMIESZKAŁYCH NA TERENIE GMINY**, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

- ❑ sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności
- ❑ formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy
- ❑ tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego
- ❑ tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego

STYPENDIUM ZA OSIĄGNIĘCIA W NAUCE LUB WYNIKI SPORTOWE

Szkoła może udzielać **stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe**.

Stypendium za wyniki w nauce może być przyznane uczniowi, który uzyskał **wysoką średnią ocen oraz co najmniej dobrą ocenę zachowania** w okresie poprzedzającym okres, w którym przyznaje się to stypendium.

Stypendium za osiągnięcia sportowe może być przyznane uczniowi, który uzyskał **wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej międzyszkolnym oraz co najmniej dobrą ocenę zachowania** w okresie poprzedzającym okres, w którym przyznaje się to stypendium.

STYPENDIUM ZA OSIĄGNIĘCIA W NAUCE LUB WYNIKI SPORTOWE

O przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe uczeń może ubiegać się nie wcześniej niż po ukończeniu pierwszego okresu nauki w danym typie szkoły, przy czym stypendium za osiągnięcia sportowe nie udziela się uczniom klas I-III szkoły podstawowej, a stypendium za wyniki w nauce - także uczniom klasy IV szkoły podstawowej do ukończenia pierwszego okresu nauki.

Stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe **jest wypłacane raz w okresie i nie może przekroczyć kwoty stanowiącej dwukrotność kwoty**, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 u.ś.r. Wysokość stypendium ustala dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii komisji stypendialnej i rady pedagogicznej oraz w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

Stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe przyznaje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, w ramach środków przyznanych przez organ prowadzący na ten cel w budżecie szkoły.

STYPENDIUM PREZESA RADY MINISTRÓW

Stypendium Prezesa Rady Ministrów może być przyznane uczniowi szkoły kształcącej w formie dziennej, która umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości.

Stypendium Prezesa Rady Ministrów przyznaje się **uczniowi, który otrzymał promocję z wyróżnieniem, uzyskując przy tym najwyższą w danej szkole średnią ocen lub wykazuje szczególne uzdolnienia w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy, uzyskując w niej najwyższe wyniki, a w pozostałych dziedzinach wiedzy wyniki co najmniej dobre.** Stypendium **przyznaje się jednemu uczniowi danej szkoły** na okres od września do czerwca w danym roku szkolnym.

Stypendium Prezesa Rady Ministrów przyznaje Prezes Rady Ministrów.